

КАБ ДЗЯКАВАЦЬ ЖЫЦЦЮ

У Бараўлянах адкрыўся новы цэнтр паліатыўнай дапамогі

Усе вокны гэтага будынка выходзяць на поўдзень, а сцены пакоў, з якіх можна адразу выйсці на вуліцу, пафарбаваны ў розныя колеры. Тут няма прамых калідораў, хол незаўважна пераходзіць у пляцоўку для гульні. Побач прытулілася чароўнае дрэва, у кроне якога выразаны розныя фігуркі — яны сімвалізуюць дзяцей, якія нараджаюцца нездаровымі і становяцца нібыта вырванымі з сацыяльнага асяродка. Тут, у новым будынку Беларускага дзіцячага хоспіса, які афіцыйна адкрыўся ўчора ў пасёлку Вопытны, яны вучацца жыць са сваёй хваробай.

Першыя пацыенты з'яўляюцца ў ліпені, а пакуль па будынку найбуйнейшага цэнтра дзіцячай паліатыўнай дапамогі маглі прайсціся з экскурсіяй усе ахвотныя. На двух паверхах хоспіса размясціліся 10 пакояў стацыянара (па адным на дзіця), цэнтр дзённага знаходжання, які можа пры-

маць 20 дзетак, адукацыйны цэнтр, гасцініца для бацькоў маленькіх пацыентаў і капліца. Выязная брыгада спецыялістаў у стане дапамагаць яшчэ 250 хворым. Прынцып «адна нянька для аднаго пацыента», прычым кругласутачна, дзейнічае тут на справе. Спецыяліст можа ад-

казаць на званок бацькоў падальчых цэнтра ў любы час і пракансультаваць. Персанал настолькі кваліфікаваны, што сядзелка здольная і зонд паставіць, і рэанімаваць дзіця.

— Задача цэнтра — вучыць урачоў з рэгіёнаў, каб яны неслі гэты вопыт далей і

якасць дапамогі, якая аказваецца цяжкахворым дзецям і іх сем'ям. Аўтаматызаваныя ложка і спецыяльнае падвеснае абсталяванне з дапамогай своеасаблівага гамака дазваляюць перамяшчаць дзяцей, якія не могуць хадзіць, і на працэдур, і ў калыску. Так

Новыя аўтаматызаваныя ложка каштуюць шмат, аднак «на такіх пацыентах нельга эканоміць толькі 3-за таго, што яны не вылецацца», лічыць дырэктар хоспіса Ганна Гарчакова.

ў сябе арганізавалі невялікія групы паліатыўнай дапамогі, — сказала **Ганна ГАРЧАКОВА, дырэктар Беларускага дзіцячага хоспіса.** — Мы хочам як мага далей адысці ад бальнічных стандартаў, каб не закрываць дзіця, а даць яму магчымасць жыць на волі, гуляць па вуліцы.

Магчымасці абсталявання новага будынка дазваляюць павялічыць колькасць і

малых не могуць ударыцца, а бацькі і медсёстры не зрываюць спіны, пракаментавала дырэктар хоспіса. Дарэчы, бяспечны ложка для самых маленькіх, які можна апусціць на падлогу, ператварыўшы ў манеж, каштуе £ 4000.

У цэнтры дзённага знаходжання дзяцей створаны пэўны мікс паміж умовамі цэнтра сацыяльнай дапамогі і аховы здароўя. Дзеці знаходзяцца ў

Раман — адзін з падапечных хоспіса — аўтар карціны, на якой намалявана дрэва жыцця на лясной паляне. Яе копія стала магнітам-брошай, якую арганізатары падчас мерапрыемства дарылі гасцям.

адным вялікім пакоі для гульні, адкуль іх па адным забіраюць на працэдур. Іх тут мноства.

Гідратэрапія, дзе малыя з дапамогай таго ж абсталявання з гамаком трапляюць у вялізную ванну. Пакой ЛФК амаль укомплектаваны, але праз два месяцы сюды прыедзе трэнажор Гроса — спецыяльнае абсталяванне, якое робіцца пад заказ і дазваляе навучыць дзіця правільным рухам, нават калі яно зусім не рухаецца. Будуць тут вучыць бацькоў правільным укладкам, каб не фарміраваліся кантрактуры (калі суставы не могуць разгнуцца), ад якіх пакутуюць дзеці. На гэты момант мала хто звяртае ўвагу ў паліклініках. Ёсць тут і сэнсарны пакой, разлічаны на ўсе ўзросты, і пакой ароматэрапіі.

Яшчэ адно абсталяванне, якога чакаюць у вясклавым

пакоі хоспіса, — спецыяльны ложка-халадзільнік, з дапамогай якога пацыент, які ўжо перасёк жыццёвую мяжу, можа два-тры дні чакаць свайго апошняга падарожжа.

— Мы хочам, каб у цяжкахворых дзетак было не толькі прыстойнае жыццё, а і прыстойны сыход. У Еўропе такое абсталяванне даўно стала неад'емным атрыбутам хоспісаў, дзе навучыліся прымаць філасофію смерці гэтак жа, як і жыцця. Пакуль мы не навучымся паважаць смерць, мы не навучымся жыць, — пракаменціравала дырэктар хоспіса.

Бацькі іншагародніх пацыентаў могуць пажыць у гасцініцы, што знаходзіцца на другім паверсе цэнтра. Гэта агульная кухня з плітой і пральнай машынай, і тры пакоі, дзе могуць знаходзіцца па тры чалавекі.

Ірына СІДАРОК.
sidarok@zviazda.by

Фота Яўгена ПІСЦІКА

Арганізатары зладзілі з адкрыцця новага будынка хоспіса сапраўднае свята. Для гасцей працавалі розныя пляцоўкі, дзе яны маглі паўдзельнічаць у латарэі, сфатаграфавацца на памяць у «шчаслівай будцы», паглядзець шоу мыльных бурбалак, намаляваць сабе аквагрэм і прыняць удзел у іншых забаўках.

■ Разумныя грошы

І БАНКАМАТЫ БЫВАЮЦЬ «СВАЕ» І «ЧУЖЫЯ»

У мінулым матэрыяле мы пазнаёмілі чытачоў з рэкамендацыямі экспертаў наконт аперацый безнаўнайнай аплаты ў інтэрнэце. А сёння мы пагаворым аб асаблівасцях правядзення аперацый з пластыкавай карткай. Гэта, на першы погляд, дробязі, але без іх наша «безнаўнайнае» жыццё будзе не зусім беспраблемным. У гэтым нам дапамагае пакрокавы дапаможнік, распрацаваны Нацыянальным банкам краіны.

Паслуга на капейку там каштуе рублі

Адразу паспрабуем разабрацца з самымі распаўсюджанымі памылкамі карыстальнікаў пластыкавых карткаў. Яшчэ пры атрыманні «пластыка» спецыялісты эмітэнта паведамляюць кліенту аб тым, у якіх банкаматах (звычайна даюць цэлы спіс адрасоў) выдача наяўных грошай ажыццяўляецца без страт. А вось банкаматы іншых банкаўскіх структур адміністрацыя вашага рахунку пэўны працэнт ад знятай сумы наяўных. З падобнымі выдаткамі чалавек згаджаецца толькі ў выключных выпадках, калі яму спатрэбіліся грошы менавіта ў гэтым месцы і ў гэты час.

Іншая справа, калі ўладальнік карткі збіраецца ў «чужым» банкамате ці інфакіёску атрымаць нейкую інфармацыйную паслугу. Галоўным чынам гэта тычыцца тых, хто вырашыў сэканоміць і не падключыў паслугу SMS-інфармавання аб зробленых па картцы аперацыях і змене рэшткаў на рахунку. Устаўіў чалавек картку ў банкамат не свайго банка, прагледзеў інфармацыю аб тым, колькі ў яго

там грошай засталася, а аўтаматыка спіша з яго рахунку ад 7 да 15 тысяч рублёў (у залежнасці ад апетытаў розных банкаў). Адна мая знаёмая толькі за адзін дзень з прычыны сваёй празмернай цікаўнасці страціла з рахунку ажно 120 тысяч рублёў.

Каб падобная навіна не стала для кліента шокам, эксперты Нацбанка рэкамендуюць уважліва знаёміцца з памерам камісійнага ўзнагароджання, які спаганяецца банкам, што выдаў картку, за тую ці іншую аперацыю. Памер такога камісійнага ўзнагароджання пры правядзенні адной і той жа аперацыі можа быць розным у банка, які выдаў картку, і ў іншых банкаў.

Аперацыі канверсіі і абменны курс

Яшчэ больш можна «трапіць на грошы» пры зняцці з карткі валюты. Таму пры заключэнні дагавора аб выкарыстанні карткі (кредытнага дагавора) асаблівую ўвагу трэба звярнуць на палажэнні, якія тычацца аперацый канверсіі (куплі-продажу) з выкарыстаннем карткі і абменнага курса банка, які яе выдаў. Калі валюта рахунку не супадае з валютай аперацыі, курс канверсіі (куплі-продажу валюты), што выкарыстоўваецца для адлюстравання аперацый па рахунку, ужываецца банкам згодна з дагаворам аб выкарыстанні карткі. Напрыклад, банк можа прымяняць курс канверсіі (куплі-продажу) не на дату здзяйснення трымлінікам аперацыі з выкарыстаннем карткі, а на дату адлюстравання аперацыі па рахунку.

І гэта часам мае прынцыповае значэнне, бо ёсць нюансы. Тут неабходна ўлічваць, што спецыфіка здзяйснення аперацый з выкары-

станнем карткі мае на ўвазе наяўнасць часовага разрыву паміж датаю аперацыі і адлюстраваннем яе па рахунку. Працягласць перыяду паміж днём здзяйснення аперацыі і днём яе адлюстравання па рахунку залежыць ад месца ажыццяўлення аперацыі (на тэрыторыі Беларусі або за мяжой), прыналежнасці тэхнічнай інфраструктуры (банку, які выдаў картку, або іншай фінансавай установе), часу ажыццяўлення аперацыі (начны або дзённы час, рабочыя або выходныя, святочныя дні).

Аб дадатковай камісіі і DCC

Спецыялісты Нацбанка падрыхтавалі некалькі парад для карыстальнікаў такіх плацежных сродкаў за мяжой. Сапраўды, у залежнасці ад краіны знаходжання пры правядзенні аперацыі з выкарыстаннем карткі можа ўтрымлівацца дадатковая камісія, аб памерах якой мэтазгодна пацікавіцца ў работніка, які вас абслугоўвае, непасрэдна перад здзяйсненнем аперацыі. Таксама такая інфармацыя можа быць адлюстравана на экране банкамата або прылады самаабслугоўвання пры здзяйсненні аперацыі.

Пры аплаце тавараў (паслуг) за мяжой варты звяртаць увагу на наяўнасць сэрвісу Dynamic currency conversion (DCC), што ў перакладзе азначае «дынамічны абмен валюты». Гэты сэрвіс прадугледжвае дадатковы этап канверсіі, што, як правіла, прыводзіць да аплаты дадатковай камісіі: агульная сума пералічваецца ў беларускія рублі па курсе, вызначаным банкам, які прапануе паслугу DCC. Неабходна ўважліва сачыць за інфармацыяй, што прадстаўлена на экране тэрмінала, а таксама правяраць названыя ў карт-чэку ўмовы правядзення аперацыі (у прыватнасці,

Спецыялісты раяць дакладна даведацца пра ўсе нюансы карыстання менавіта вашым «пластыкам», у тым ліку пра памер камісійнага ўзнагароджання

варта звяртаць увагу на наяўнасць абрэвіятур DCC). У выпадку нязгоды з умовамі правядзення аперацыі лепш не падзяржаць яе падпісам на карт-чэку або ўводам ПІН-кода, а настойваць на адмене аперацыі і яе правядзенні без прымянення дынамічнай канверсіі.

Устаўіў чалавек картку ў банкамат не свайго банка, прагледзеў інфармацыю аб сваім рахунку, а аўтаматыка спіша з яго ад 7 да 15 тысяч рублёў.

Пры наяўнасці ў банка, які выдаў картку, такой магчымасці, вы можаце забараніць ажыццяўленне аперацый з выкарыстаннем паслугі DCC (напрыклад, праз інтэрнэт-банкінг або непасрэдна ў банку).

Пра рэквізіты і махлярства

Пры правядзенні аперацый без вашай фізічнай прысутнасці падчас і (або) у месцы правядзення аплаты (напрыклад, з дапамогай пошты, факса, тэлефона і г.д.) паведамляйце (уносьце ў адпаведныя палі) неабходныя рэквізіты карткі толькі для правядзення аперацыі, якую вы самі ініцыявалі і лічыце правамернай. У выпадку, калі вы ўсё ж пацярпелі ад махлярства: неабходна неадкладна звярнуцца ў службу кліенцкай падтрымкі банка, які выдаў картку, для яе блакавання і прытрымлівацца рэкамендацый спецыяліста. Па факце махлярства рэкамендуецца падаць заяву ў праваахоўныя органы.

Сяргей КУРКАЧ.
kurkach@zviazda.by